

Nuorttanaste

»Gǣa dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!«

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 1.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakkoda-gast, bladde dinggujuvu juokke poasta-rappe lutte.

15ad Januar 1905.

»Nuorttanaste« olgsboatta guovte gärde manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive juokke manost.

„Hærra galgga varjalet.“

„Hærra galgga varjalet du ol-gusmannam ja du sisamannam dala-cest ja gidda agalaš aiggai.“

Sal. 131, 8.

De lœ fast okta jakke mannam, ja mi lœp loaidastam uksalasa bagjel oddajakkai. Maid galgga dat mieldes buktet migjidi? Aivestassi son, gæn giedast min aigek læk, dam dietta; mutto su ječas divras ja likkatmettom sane mielde, »galgga son varjalet min olgsumannama ja sisamannama dala-cest ja gidda agalaš aiggai.« Hærra almug matta damditi dorvvolagat buorastattet daid boatte beivid, dainago min almalas ače duottavuoda sadne galgga suppet su hærvæs čuovggasis buok min vagjolusa bagjel, ja su čuovggasest oažžop maidai mi čuovggas oaidnet. Bæivest bæivvai galgga su arbmo ja arkalmastemuotta liggit ja ælasmattet min sielo, ja boddost boddoi galgga su sadne ravastet su čabbesvuodast ja famost min ouddi, čajetdedines buok ællema dilalašvuodai ja gaskavuodai vuolde su ibmel-vuoda famos.

Galle vægja lœt nuft, atte stuora atestusak ja gæččalusak vurddek min, ja læ maidai vejolaš, atte moraš migjidi geigge su čoaska giedas; — mutto, maidnujuvvum lekus Ibmel, son »galgga varjalet min olgsumannam ja min sisamannam dala-cest ja gidda agalaš aiggai.«

Son galgga væketet ja bæstet min čađa buok, mi bodiš min balga ala, ja jos fal min vaivaš vaibmo vuoinjada su lutte, de oažžop ovta juokke dafhost buore ja buristsivdnevuvum oddajage, ja juokke dafhost oažžop mi gæčcadet su imiašlaš bestu-

jume. Dastgo dat, maid son varjala læ burist varjaluvvum; ja Hærra alme ja ædnam Ibmel, son varjala su manaides nuftgo su ječas čalbmegakaid, i dusse ovta bœive, ovta vakkø, ovta mano, ovta jage, i — mutto dala-cest agalaš aiggai, maggar oudast morrašin son dam Daved salmast sardno:

»I son galga eisege luoittet du juolge suoibbot, du gocetægje i galga eisege nokkat. Gǣa, i son nokka i ge oade Israel gocetægje. Hærra læ du gocetægje, Hærra læ du suoivan du olgiš gieda bœlde. Bæivveg i galga bæivaš du goarddet ige manno ik. ko. **Hærra galgga du varjalet buok bahast erit, son galgga varjalet du sielo.**«

Gittujuvvum ja maidnujuvvum lekus su namma dam oudast!

Damditi mattep mi dam oddajage buorastattet doaivoi ja iloin, dastgo su arbmo ja arkalmastemuotta ke oðas min bagjelist juokke bæive. De buktus dalle jakke maid datto, Hærra galgga almakeen læt buokten buokai siste min oudast ja son galgga min væketet ja vajalet.

Ja gal maidai satta nuft dapaturvat, atte okta buoreb ja hæryasæbbo ided min ouddi bagjana ouddalgo dat jakke læ vassam; gal æi væje sat læt galle bæive ouddalgo mi su oažžop oaidnet, gæn min siello rakista, su, gutte nuft oskaldasat goceta su ucca elošes. Mi æp dieđe cembo dam birra go dam, atte min lonastus lakan. Dat lakkana vissaset ja jaskadet, ja dat matta læt lagab, go mi arvedep.

Vare mi, rakis lokke, buokak lifčimek garvasak go Jesus boatta.

Girjek ravastuvvujegje.

(De Witt Talmage*) sardne).

— « —
Ja mon ojdniim daid jabmid uecakažaid ja stuorraid, čuožžomen Ibmel oudast, ja girjek rabastuvvujegje. Alm. 20, 12.

Jagek mannek nuft jottelet. Jos mi mataščimek čilggit luondorika ædnag jienaid, e ožžuščimek mi gullat dam duoðalaš čuorvysa: duššalašvuotta, duššalašvuotta! Obba ædnam galgga okti hirbimos famoin čuorvysot: duššalašvuotta, duššalašvuotta læ buokrakken. Obba œenam galgga okti vuolasnj, rdujuvvut su caggides alde luondo stuora tempel siste. Varek ja allagasak galggek cuovkasčaskujuvvut sin vuodđudusai alde. Duššadume dollanjuokčamak galggek njoallot bacatusaid sivdnadusa stuora rakkusast, ja buok vitta mailme abe, mak ænaš oase ænamjorbadasast gokček, æi galga sattet dam dola časkadet. Buok mailme abe sulok, buok mailme-osi stuora gavpugak galggek gärde oktan dolla-ašson šaddat.

Johannes oini buok dam. Son oini ovta stuora vilggis truono, ja dam baldas čužžu dak bajasčuožželam rub mašak ovlastattujuvvum sieloidæsekguim, — ja girjek ravastuvvujegje. Go dak girjek ravastuvvujek, de læ dalle ollo nubbustuvvam. Engelak, serafak, oavveengelak ja buok vanhurskasak nuftgo maidai dat vanhurskesmøttomi joavkko galggek čurvit: Guldal, guldal!

Mon im dieđe man galle girje dobbe gavdnujek, imge damge man, stuorrik dak girjek læk; mutto alma-

*) Talmage læi okta Amerika stuoremus sardnedegjin.

ken duostam mon jakket, atte dobbe
gavdnu okta, man namma læ

Gadnjali girje.

Lepetgo di goassege jurdašam, atte Ibmel bajasčalla din buokai morrašid? Jakkebetetgo di, atte dak gadnjalak, mak igja jaskis boddoi siste gačček din oaivveguodda ala, läk mœrkašuvvum almest? Juokke gadnjal oudast mi golgeda du nierai mielde vuolas cælkkä Ibmel su engelidasar: »Čales bajas ovta gadnjal ve-la.«

Morraša šuokatus, mi 10 jage
dast ouddal bagjani bajas din vai-
moin, alma ovtagé æra olbmu dieðe-
taga ja vajaldattuvvum dist alda-
dek, galgga muittujuvvut buok aga-
lašvuodai čada; dastgo dam doarge-
stægje vaimo bagjel čuožoi Jesus ja
celki su engelidasas: »Čales bajas vel
ovta šuokatusa.« Muttom ibmelma-
na vagjola dovddatmættom ja uccan
arvost adnujuvvum olbmuin; su vu-
lasdeddujuvvum vaimos bagjana okta
njuoras šuokatus, okta aibašeme vai-
da. Muttom Jesus usteb vælla buo-
camlanjast guðdujuvvum ja alma ov-
tagé njuoras ustebataga, ja son vaida-
ša jaskadvyodast ~~læm~~ aige atestusa
diti ja šuokka lonastusa manŋpái. I
daidam læm oktaga olbmu vaibmo,
mi ani njuoras dovdo su vuostai, i
oktagé dabe vuollen, gutte gulai su
šuokatusa daihe merkki su vaiddalusa
Mutto jakakgo don damditi, atte dak
šuokatusak ja vaimo bakčasak læk
aibas vajalduvvam ja javkkam dego
šuvvam? Æi læk, æi eisege. Ibmel
læ oaidnam ja gullain buok, ja son
læ goččom su engelides buokten ba-
jasčallet gadnjali girjai.

Buok gillamušaid mailmest oainda Ibmel, ja son merke daid. Son oini Noomi morašgadnjalid Elimelk diti. Son oini Jeremias čierromen Jerusalem. Son oini John Buean gid-dagasast Engelalandast Jesus Kristus dovdastusa diti. Son oini mišsonær Eliot gillamen Indianari sørvest ja Thomas Krammer bolddujuvvumen. Epet di læt okto, di gillainuša manak, bakčas ja morraš noađe guodde-men; dastgo son, gutte læ buokai us-teb — son, gæn gietta čadaraigaduv-vui, ja gæn gallo sarjaduvvui, salasta din njuoras ja lađeslaš rakisuodain. Epet di læk okto guđđujuvvum, di doarradallujume oaffarak, go di fert-ebetet gillat bilko ja higjadusa Jesus

nama diti. Ik darbaš don sarjaduvum vaibmo okto guoddet du bayčastægje vaimo. Ik læk don okto don jabme kristalaš, go don galgak mannat jabmen sevdnjis læge čaða. Hærra, gutte læ du mielde, laide su ælos sivadet oudast guvþoi, ja su baiman soabbe bokte galggek savcak jedðetu-
sa gøvdnat.

Vuoī dadde, moft dat jurda
njalgoda dam baēcamus gēra. Dat
ēuvgge dam sœvdnjadæmus ija, dak-
ka dam vaivemus balgga jalгадen,
jaskudatta dam stuoremus abe, load-
noda dam baēcadæmus atestusa ja
gæppeda dai bakēasid, maid vuoste-
giedā gævak ja moraš mieldes bukta.
Hærra cækka: »Mon im aigo eisege
luoittet du imge eisege guoddet du.«
Jos Ibmel oaidna, atte lœ buoriemus,
de bottus vaivašvuotta. Jesus læi vai-
vaš. Bottus vuostegiedā gævat; mai-
dai Jesusest læi dat. Bottus salge-
bældsardnom ja gielestæbni; maidai
Jesus ala guoddalegje giellasi. Bot-
tus jabmen. Jesus jami. Bottus havd-
de. Jesus maidai bigui hayddai.

Vuoi dadde, mof albmugak lo-
nistægje julgi oudast galggek doarge-
stet, go gadnjali girje ravastuvvu!
Vaibmo-rettijægje muittalusak galggek
dalle gullujuvvut, go bajaslokkujuvvu-
jek buok morrašak, buocainak, gilla-
mušak ja vahagak mailmest. Buok
dat bakčasi vaiddem, mi aigi čađa lae-
dam suddolaš mailmest hemaš, galg-
ga bajasčuožželet su havddestes ja ol-
les hainestes ouddan boattet dam hirb-
mos stuora albinuga čalini ouddi, go
Jesus, duobmar, hosianna-lavllag vuol-
de ja maidai bakčas-čuorvvas vuolde
bajaslokka gadnjali giriest.

(Lasse boatte nummarest).

Alaska-brævva.

Daggo bokte saddim mon dær-vuodaid »Nuorttanaste« olgusaddai ja lokkidi. Arbmo lekus dinguiim Ibmel akest ja su barnest, Jesus Kristusest.

Erinoomačet saddim mon dær-
vuodaid Guovddagæino assedi, gœi
gaskast muttomak mu muittost läk
Bargget rafhe adnet buok olbmui-
guim ja bivddek rakisvuoda.

Dalle go mon din lutte legjim,
gæccalegjim mon din ožžudet ding-
got ja doallat daid samegiel blaðid,
mak dalle olgusbotte; mutto dat i
menestuvvam galle have; æi læm æd-
nagak dasa gærggadak. Mutto dal
læm mon gukken dist erit, aibas nub-
be bælde dam ædnamballo; mutto al-
maken muittalam mon vel dam sœm-
ma, atte dollek samegiel avisaid viš-
šalet, namalassi »Nuorttanaste« ja
»Sagai Muittalægje«, guktok lœva dak
buorek blaðek. Mon gulam, atte
»Same Usteb« læ hæittam boattemest,
vissa dasa læi sivvan, atte samek
dam œi višsam doallat. Di gullabetet
dal, atte din gilli æi boade girjek ſat;
buok galgga løt dačagilli; alma mi
dalle galgašæimek bisotet dam guokta
smava samegiel blaðe ainasrak. vai
dam guovto bokte mataši væhaš
čuovgga sikke religion ašen ja mail-
malažat bisotuvvut.

Mon ləm Alaskast, ja go »Nuortanaste« mu ragjai ain olle, de mon illosan. Mon gal addem golbma gie-la, daro, same ja suoma, mutto har-ve olmuš gavdnu dabe, guđek dam golbma giela sardnuk, čuođest illa ok-octa.

Ja go dal digjidi aive darogiel
girjek bottek, de jakkam mon, atte
illa gavdnū čuođest okta, gi ibmerda
nuft ollo darogiela, atte arveda buok
maid lokka, jos vel dam giela mut-
tom lakkai lokkatge mateš, daniditi
barggop mi viššalet samegiel čallagi
ala

Olbmuk dabe Alaskast elek
dærvvam buok naššonain. Eskimoa-
rak læk fiskini hirbmos ollo luosaid
ja æra gulid. Maidai njuorjoid, mor-
šaid ja vilggisgulid godde si mannam
gida hirbmos ollo. Ollo si ribatek
vuogjot mærabodnai go bačček; mutto
farga dak fast bajasgovdedet, ja go
mærast jiegŋa manna, de rivddek
njuorjok, morsak ja vilggisguolek
dievva gadid čudi mielde, nuft atte
vel miai, gæk boaccosidaid doallat,
oažzoimek njuovvat nakid vaiko man-
ollo.

Mon læm dal orrom guokta gæsse Alaskast, ja mu miebst orro, atte gæsse læ gukkeb dabe go Finmarkost Norgast. Čavcabællai bista gæsse hui gukka dabe, ja gilvvagak șaddet obba burist Lulle-Alaskast. Rasseædnamak læk hui buore, daggar viddes jalggadasak, mak læk mangai milaid

gukke ja govdoo ja nuft jalggadak, atte i darbaš i njaskat ige jalget Daina jalggadasain čuožžo mađohæmet suoidne, boska ja fadno ja æra rassesorta. Mutto æi lagje, go æi læk vuost šivitak Alaskast.

Okta likkotesvuotta datusvai dam čavča dabe daggo bokte, atte okta stuora borjasskipa (dat galgai læm mailme stuoremus borjasskipa) duššai. Dam skipa æigad læi muttom amerikanalaš missionservve, ja dat læi fievrredæme borramuša Alaska missonæraidi ja boacosidaidi, nuftgo son juo lavvi jnokke jage. Golbua stuora vadnasa legje dam skipast mielde ja okta ucca dampas ja ædnag galvvo. Ja go dat skipa bodi vuostas missonstašoni Alaskast ja luiiti ankora ja galvo galgai gaddai fievrredišgoattet, de bodi hirbmös garra dalkke, ankorlakkid botki ja skipa gaddai doalvoi ja dam aibasrak cuvki. Buok galvvo dam bokte duššai čudi duhati mielde dollari oudast manai duššas.

Go dietto dam birra bodi guvernöri, de telegraferi son missonæraidi ja boacosidaid stivrrijægjai, atte buok, maid darbašek ožžuk valddet dai riges kompaniai kraibuvrin. Dat datusvai juli mano algost.

Manga sajest læk vela gavdnam golle Alaskast dam maneb aiggai.

Unalakleet 1as november 1904

K. Klemetsen.

Hirbmös likkotesvuotta Nordfjorast

Nordfjorast madden læ varreritto gæcel 59 olbmu duššam sodnabæive dam 15 januar kl. 11 ækkedes. Okta hirbmös stuora varregappalak læ luovanani ja gaččan muttom javrai, man nama darogilli læ Lonenvan det. Go dat bakte daibe varregappalak javrai bodi, de dat čace baddati 10 alan bajabæld davalas raje, ja dat alla barro, mi dast vulgi, doiddeli mieldes, olbmuid, vistid ja čivitid vuoleb Bødalast ja olgob Nædalast.

4 lika læk dam ragjai gavdnun. Ovta bærræst læ dušše okta 5 jakkašas gandda gagjuuvvum. Olbmuk ballek, atte ædnagak læk vahagattujuvvun. Garradalke hetti olbmuid boattemest væketet. Javrest oidnek govddomen vistedimbarid smava dalo bierggasid ja jabma gusaid.

Muottaritto Sigerfjorast.

Maidai dabe min vuonast datusvai dat issoras likkotesvuotta, atte muottaritto dam 7id bæive dam manost valdi dalo oktan æmedin ja manain. Dat dallo læi væhaš bælost bælde ara daloin, ja dam sivast æi boattam diettet dam rido birra ouddal go bæive manjel namalassi sođnobæive dam 8ad januar, buok dam vuona olbmuk čoagganegje dokko goaivvot, mutto æp mi gavdnam maidege ærago soames hirssabitta ja muttom smava bittaid. Jakkemest læ, atte olbmuk ja dat moadde šivita (okta gaica ja guokta savcca) læk muottajasast hoiggaduvvum mørabodnai; dastgo dallo læi mærragaddes ja ritto læi mannam jienä mielde guovddo vuona ja dastgo doagjam jienä.

Guovte sajest lakka Tromsa læ maidai muottaritto dakkam vahaga.

Soatte.

Port Arthur

valddujuvvum.

Telegramak læk dam mano allost girdetam dam dieđetusa mailme mietta, atte Port Arthur læ dal vimag jaovddam Japanesalažai halddoi. Bagjel jakkebæle læ dat ladne oktan gavpugin læmas birastattujuvvum. Buok dai soatteskipaid, mak legje Ruošast, duššadi son jes Port Arthur havnisa, ouddalgo son vuollai addi. Dak skipak legje galle ollo vahagattujuvvum Japanesalažai baččem gæcel; mutto dak lifči galle mattam divvjuvvut ja fast adnui valddujuvvut; dat læige ašše, manditi Ruoša daid aibas duššadi.

Dak ruošalaš soaldatak Port Arthurest legje vaibbam, ja sist vaillo mæsta buok biergaslake, dauditi fertijegje si vuollai addet. General Støssel læi galle loppedam ruoša koeisari, atte son i adde vuollai goassege; mutto dak æra generalak su sardnotegje dam dakkat.

Dam 2be januar vuollaičallujuvvui šiettatu. Ruoša officerak ja ammatolbmak ožžu lobe ruoktot maccat, go si loppedegje, atte si æi šatten boade soattai.

Rafhe i šadda gal vissa gukkis aiggai. Japan-gaibbeda 18,000 mill.

kruvna dam vahag oudast, maid son dam soađest læ gillam. Dušše Port Arthur birastattem ja sisavalddem læ maksam Japani 50,000 (vittaloge duhat) soaldata.

Ruošikast æi likom dasa, atte general Støssel vuollai addi. Muttom blađek higjidek su damditi.

Ædnagak ruošalaš officerain, guđek legje Port Arthurest, læk dai hirbmös gillamušai diti, maid si læk ferttim čađamannat, ja dai hirbmaduodai diti, maid si læk ferttim oaidnet, čurgudam oaike ožžom. General Støssel læi nuft vuometuvvam, atte son illa vazget nagadi.

32,000 Ruosa valddujuvvujegje fanggan, go Port Arthur valddujuvvui. Dat læ cembo go obba min rika linja-armea.

Brævva Maddavarjagest.

Daina modin linjain lakanam mon ja bivddam saje »Nuorttanatest« muittalam diti dabe min Maddavarjagest væhaš sagaid. Olbmuk elek dærvam; mutto muđoi læ fuones aigge dabe; dainago dabe loe loemas manga fuones ja fiskotes jage. Mannam jage muittalegje blađek, atte Maddavarjagest læi nælggehætte; mutto dat i læn mikkege dam jage ekto go dal erinoamašet Buodgain (Buggenæs). Dobbe gullu lænen garra hætte, dainago dat fiskotes jakkodak læ mieldes buktam hæde čuorvas. Dal bægga væhaš guolle goddu men dobbe ja maidai Čaccesullost ja dam riddo mietta gidda Vargai ragjai; mutto dalkek læk nuft hirbmös garras. Æi læk dam Maddavarjagest galle dalo, gost dalvejaffo læ; mutto ædnagak læk si gæk æi læk fidnim æi sagga kiloge. I læk boarrasi muistost lænas daggar jakkodak, go dal læ. Doavter læ goćcom muttomid kafhe hæittet. Oažžo jakket, atte i læt dille ædnagin rapad, ige dat buoran dam rajest, jos Ibmel guole i sadde. Gavppeolbmak æi adde vælge æi maggarje. Olmuš rievok ferttijek valddet, mi læža hægast ligast ja doalvvot gavppeolbmai lusa. Ouddal læ læmas rievsadbivddo ja manga æra hoama; mutto dal i læk mikkege, i fal i mange laganest.

Dabe datusvai likkotesvuotta dam lakkai, atte okta olmai goaloi

jamas. Son ləi jottemen bagjel Boarddəvare dam 6ad december mannam jage, dalle ləi hirbinos garradalkke. Son occujuvvui bajas ja gavdnui dam 11ad december. Su nainma ləi Ole Olsen Buholm, ja son ləi okta vaivašlatto.

Njavdam stuora skuvllastobok lək dal farga garvanam. Barggæk lək mannam sidaasasek december manost. Giðdad bottet si fast Njavadami.

Dabe Maddavarjagest øi oidnu ċallemen blađidi bittaid, mi dasa ləža sivvan i lək buorre diettet. Daida lək dat, go si juo æi viša blađid dallat. Maid dasto vela ċallet. Daina olbmuin i vaived dieđogoikko.

Bagjeolbmui guovdo ləe maidai vhag dæivam. Oddabaeive aige, go si legje jottemen, borre gumpek logenar boceu. Sandnøesast maidai didostallet gumpek. Hæitam dam have ċalle mest. Dærvuodai cækam buok »Nuorttanaste« lokkidi ja mieddebar-gidi gukken ja lakka.

Maddavarjagest Januarest 1905.

Okta sambmelaš.

Ostergjølaata

baćcaladdam engelas fiskarskøitai ala šadda makset Ruoša statakassi lakk 2 million kruvna. Ruošalažak lək ruđai fallam engelas fiskaridi oažžom diti sin muittalet, atte Japanesalaš torpedodampak legje fiskari laata gas-kast.

Okta varritus.

General konsulata Kjøbenhavn læ ovta ċallagest gavpedepartementi gieskad varrim muttom olbma vuostai gæn namma ləe Johannes Ubbesen, gutte makkaš gavpfeidno doaimata Kjøbenhavnast daggar galvoin, mi i lək mange vøra. Ubbesen ləe vide-dam su doaimatusas maidai Norgi. Son dal gæćčala olbmuid fillit gikkis firmalistain, inast son loppeda stuora tinistusa. Son goćoda su firmas daina stuora namain »Bureau Atlas« Silkegatast 13 Kjøbenhavnast. Su lista ožžujuvvu postopkrava bokte ja maksa dasto kr. 3,85. Dam lista sist-doallo i lək aerago dieđetebme su jećas galvo birra ænaš ja muttom gælbotes radđe-addem.

Maidai danskalaš avisak varrijek olbmuin dam olbma vuostai, ja namatek su stuora bætten.

Bisma Skaar.

Nuftgo mi mannam nummarest muittalæimek ləe sami bisma Skhaar su bevides loapatam. Ače bælest sur-gidi son muttom boares bondesogast Hardangerest ja ædne bælest papasogast. Su ačce Nils Gerdmundsen asai muttom varrebakest, man namma ləi Skaar Vikør papagieldast Hardangerest. Dam bakest i læm gæpas oapa oažžot: dušse 6 vakko dollui dobbe almugskuvlla jagest; mutto sust ləi daggar sida, mi ibmerdi arat boktet diedo aibašæme ja halo, ja su sidastes oažoi son dam vuostas oapatusa sikke lokkami, ċallemi ja rekenastemi. Su vanhemak legje skappom ødnag girjid, erinoamašet bajas-rakadus-girjid, ja dai girji bokte bodi su sisa, juo dalle go son ain hei ganddan, halo pappan ſaddat. Son ləi dušse 11 jage boares, go son bivddegodi ačes su saddet latinskuvlai Bergen gavpugi. Su ačce i læm nuft varalaš, atte son barnes dokko sati doallat, son darbaši maidai su sidast væketet dalo bargost, nuft atte gandda dušse basdalkkebeivin ja vuoinadus boddoin oažoi su halost ċuov-vot girjiguim ūokkat.

Sævdnjaden oroi sudnji dalle ċajetame, almaken — nuftgo son jes cækka, go son su ællemes birra ċalla — »buok ləe Ibmeli vejolaš.«

Vimak dam jage 1846 mati son — 18 jage agest — boattet Stordøa seminar, ja go son 2 jage marpel ləi dobbe gærggam, oažoi son ovta su oapategje væke bokte, gutte dalla-naga burist likoi dam virkus ja oa-pavaš ganddi, poasta muttom sundekantorast, gost son bargai bæl'nub jage avro. Dam aige studeri son gar-raset erinoamašet latina muttom boares latinalaš gramatikast, maid son ləi gaydnam.

Oddajage aige 1852 vulgi son Kristianiai, gost son jage marpel ſaddai studentan, ja 1847 ſaddai son theologa kandidatan. Gæcos su studerim-aige fertti son ječas æleletet skuv-lema bokte, ja dat garra jurdašam-barggo ċuci sudnji sagga lossaden, son goasse buocca dam vuolde; mutto riftes aigest oažoi son væke, nuft atte son inati ollašuttet su studerim-bargost.

Su vuostas papalaš ammat oažoi son Daveb Aurdalast, gosa son dam jage 1857 namatuvvui personnel

kapelanan muttom pappa lusa, gæn namma ləi Melbye, ja go dat pappa ləi sagga buocas, fertti son stivrit obba dam gielda.

Jagest 1862 bođi son residerende kapelanan Skien gavpugi, ja 10 jage marpel namatuvvui son giel-dapappan Gjerpen gildi.

Son ləi dam aigest ollo arvost adnjuume vuottam papai gaskast, nuft atte son go bisma-vallijumek legje, ollo stemmai oažoi, ja dam ja ge 1885 namatuvvui son bisman Troimsa stiftast, dobbe sirddujuvvui son Troandem bisma-ammati 1892.

Dalle juo, go son nuorra pappan ləi, ləi sust stuora angervuotta ja hallo studerit salbmadiktim historja. Jagest 1861 olgusbođi su vuostas barggo dam su fidnost, ja dam 5 ja ge 1875—80 ani son juokke fria bodo dam su stuora barggoses, mi na-matuvvu: »Norsk salmehistorie,« man sistdoallo ċajeta sikke su stuora oapo ja su studerim darkelyuôđa. Jes ləe son diktum ja jorggalam manga salma, nuftgo son maidai lœ ūoaggam ja olgusaddam salmaid, mak galggek adnjuvvut missoncoaggalmasain.

Jage 1865 rajest gidda 1869 ragjai ləi son mieddelatton dam sær-vest, mi Landstad salmagirje galgai dutkat, nuftgo son maidai oase valdi Hauge salmagirje ċadagæččani, ja dai salbmia-historjaid, mak lək bigju-juvvum daidi manemus salmagirjidi, ləe son ċallam.

Su ċallembarrgoi gullek maidai dak ċallagak, mak innitalek dača sa-ni missón birra, son læige dat gutte dam missóna asati, ja son lœi dam stivrijuvest mieddelatton gidda 1895, go same bibal garvani ollaset. Son hoapotí same bibal jorggalusa ja dagdo bokte ċajeti, atte son sami oudast fuola ani. Bisma Skhaar ani maidai darbašlažžan, atte kristalašvuotta same manaidi oapatuvvu sin ædnegilli. Son maidai dam vuostas baimangirje olgusaddi samegilli.

Stuora angervuodain ja haloin ləe son maidai barggam dam ala, atte Kristus evangelium bakeni ædnamest sardneduvvuši. Oyta girje ċali son dam jage 1876, dam namma lœ »Maddagaskar ouddanbigjuvvum missondimoī siste.«

Son ləe maidai ædnag sarnid ċallam, mai bokte su famolas ja ċieg-ħalas sardnedæbme ləe boattam buor-ren daidege, guđek aei lək su sær-vegodde lattok ləimaš.

»Nuorttanaste« ċalle, pretejægje ja olgusad-de ləe G. F. Lund, Sigerfjord, Vesteraalen.